

Blaas en darm problemen bij mensen met de ziekte van Parkinson

Heeft Bekkenfysiotherapie u iets te bieden ?

Dr. Heidi Moosdorff, onderzoeker, hoofddocent
 bekkenfysiotherapie

Rosa Hol, bekkenfysiotherapeut

Rianne Kempe, bekkenfysiotherapeut

Department Urology/Pelvic Floor Center

Vandaag:

Inleiding

Het bekken en de bekkenbodem

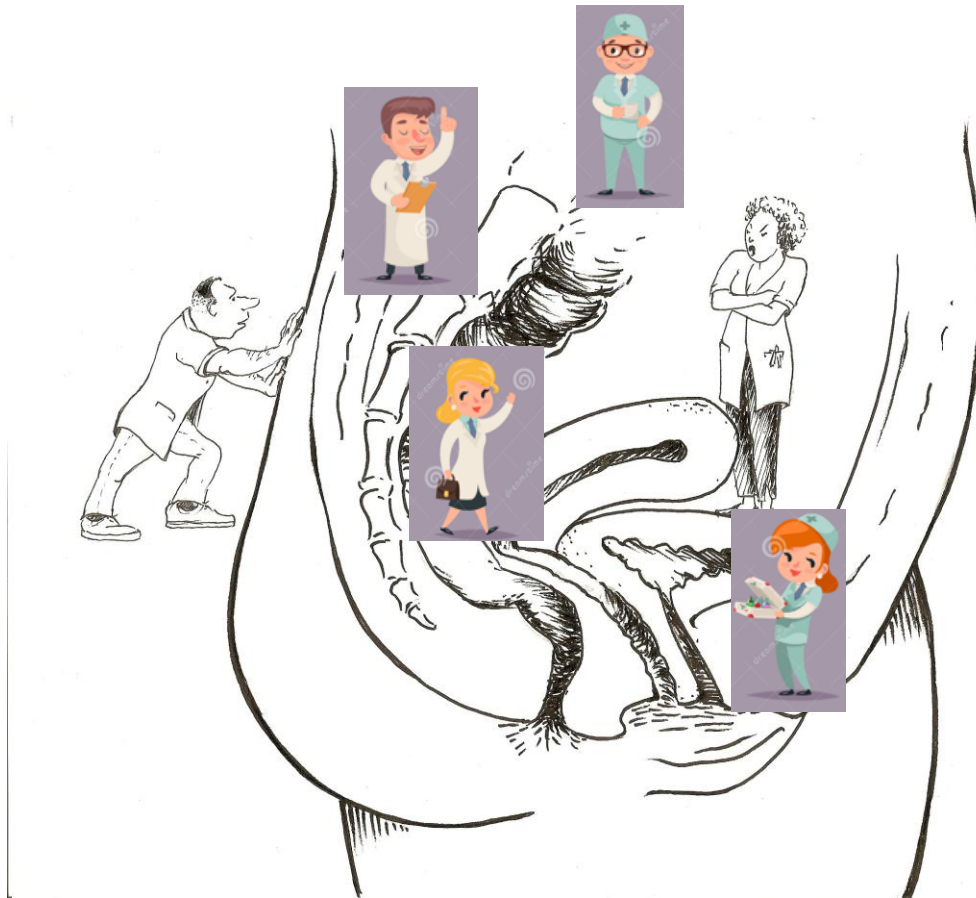
Blaas en darmklachten bij mensen met de ziekte van Parkinson

Wat kun je eraan doen

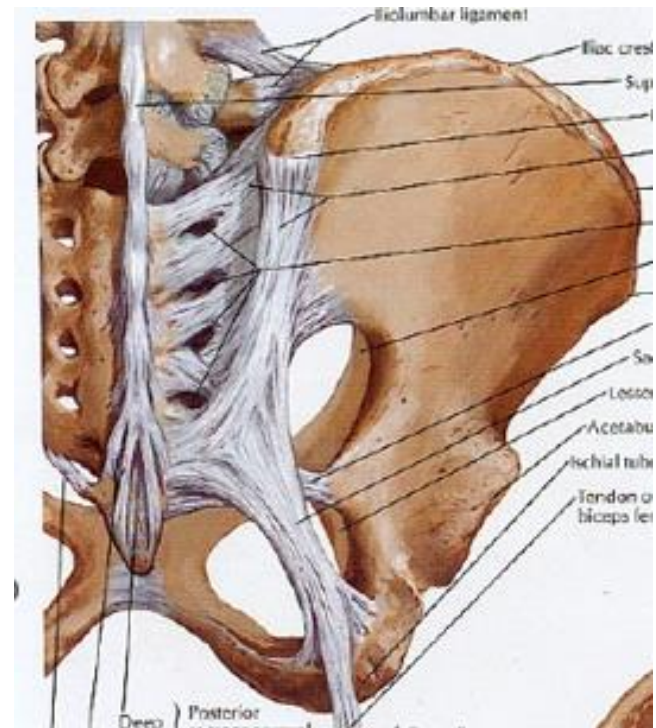
Onderzoek blaasklachten LUMC

Vragen - kan ook dierct

Domeinen

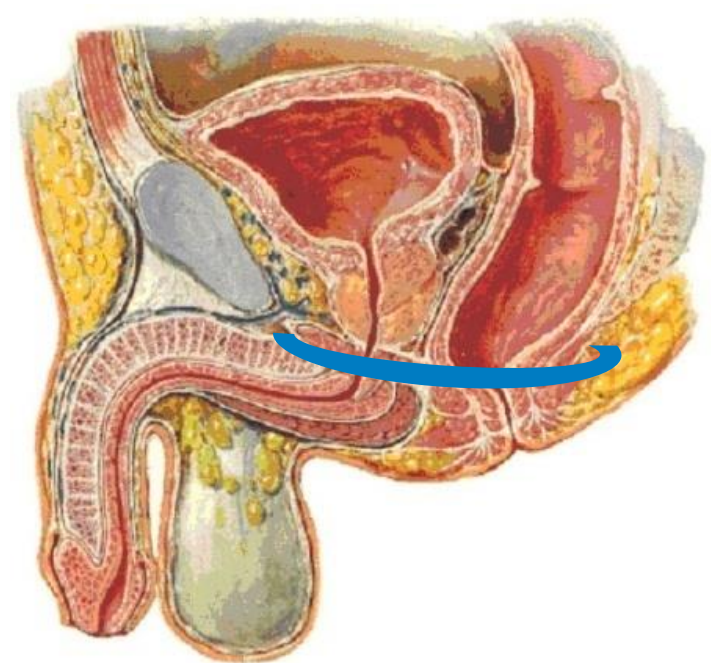
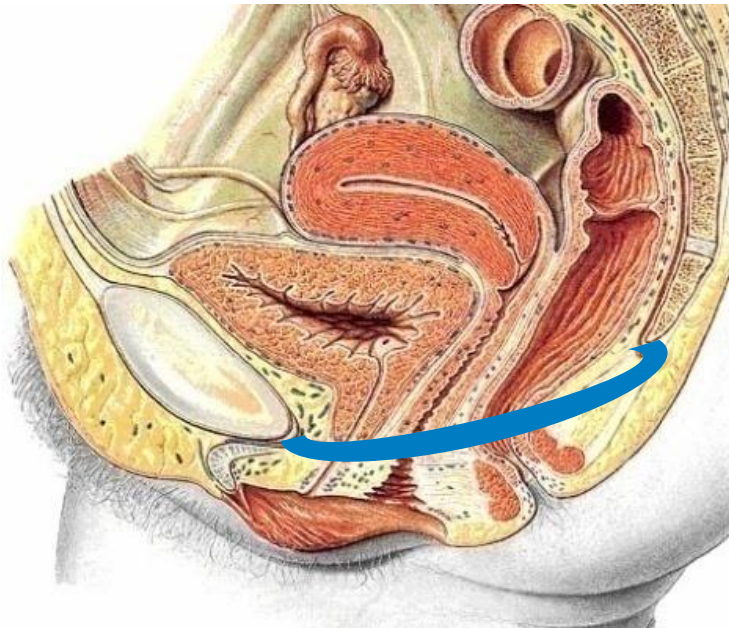

Anatomie Functie

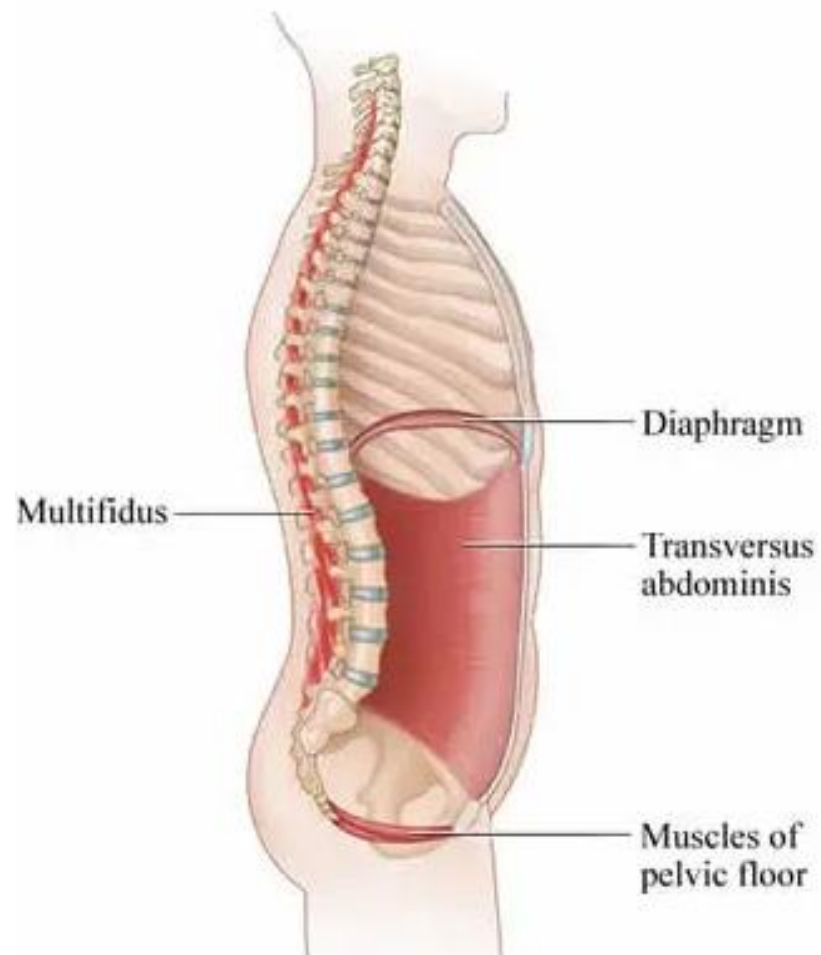

Bekken en bekkenbodembodem

Openen   sluiten   steun   stabiliteit   seksualiteit

Relatie buikholte

Beweging

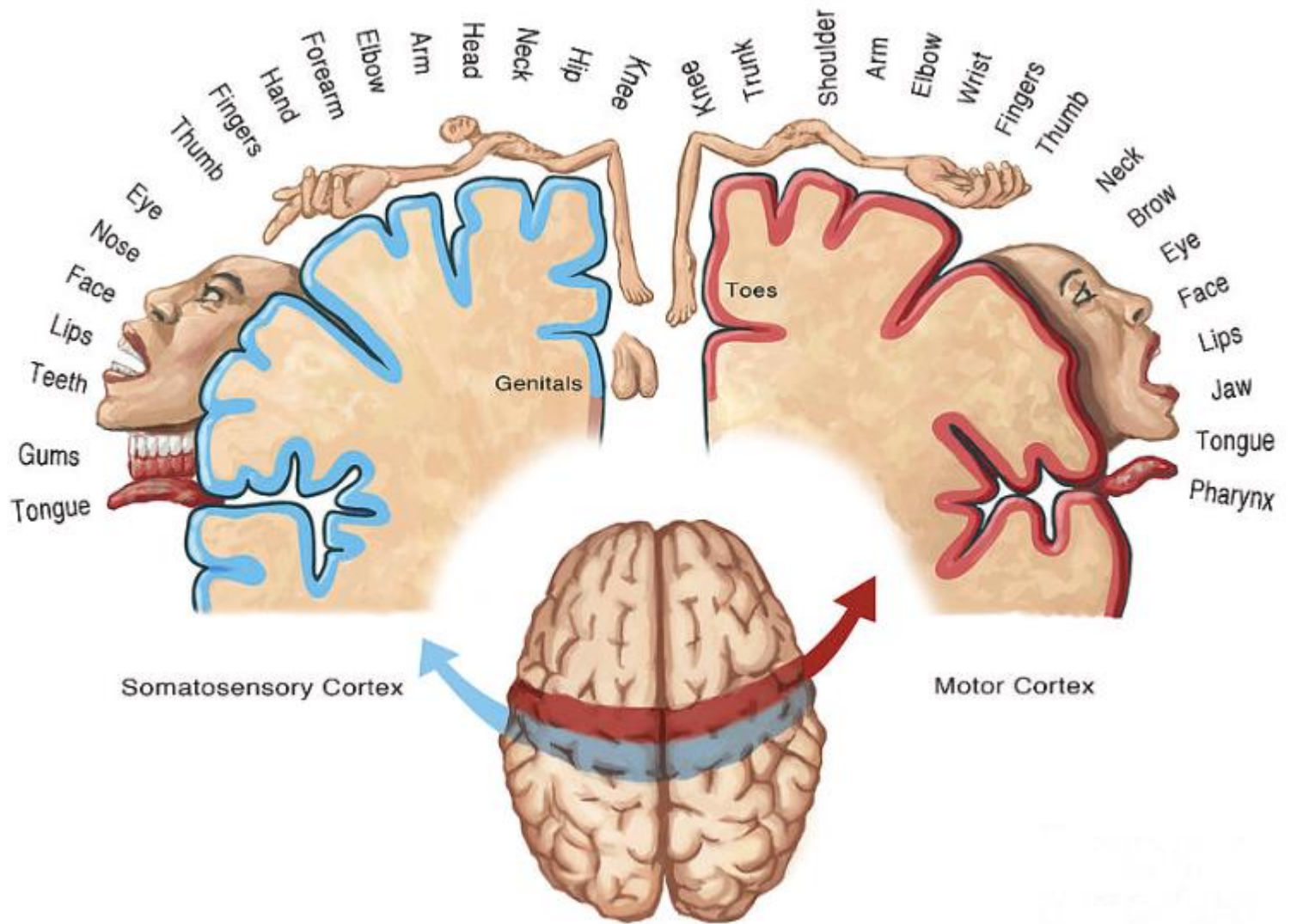

Bekkenbodemspier

- Enige bewuste spier die met organen samenwerkt
- Maakt geen beweging in een gewricht
- Bewuste spier zonder visuele controle

Wat kunt u ?

Wat doen de buik en bilspieren ?

Waar ?

anus , vaginaal, rondplaspis , perineum ?

Bewustwording

Voel je een intrekkende beweging?

Hoe groot is deze ?

Beweegt de spier terug bij ontspanning ?

Kun je de aanspanning vasthouden, hoelang ?

Kun je snelle kort contracties uitvoeren?

Relatie tot ziekte van Parkinson

Blaasklachten 75 %

Aandrang klachten 58%

Nachtelijk plassen 50% 2 maal

Aandrang incontinentie 21-40%

Niet goed kunnen “leggen”

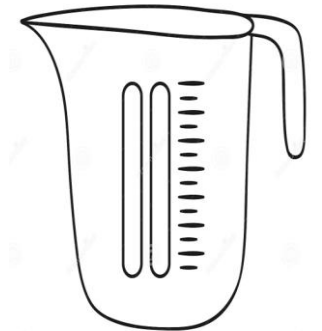

Plassen

Hoevaak plassen is normaal ?

Wat is een normaal plasvolume ?

volume: 250-500ml per plas

Relatie tot ziekte van Parkinson

Obstipatie/ constipatie 50%

< 3 maal per week 50%

Moeizaam ontlasten

evacuatie/ persen 50-70%

Hoevaak ontlasten is normaal?

3 maal per dag tot 1 maal in de 3 dagen
zacht en gebonden

(Parkinson?)

Type 1		Losse harde keutels, zoals noten (moeilijk uit te scheiden)
Type 2		Als een worst, maar klonterig
Type 3		Als een worst, maar met barstjes aan de buitenkant
Type 4		Als een worst of slang, glad en zacht
Type 5		Zachte keutels met duidelijke randen (makkelijk uit te scheiden)
Type 6		Zachte stukjes met gehavende randen, een pappeuze uitscheiding
Type 7		Waterig, geen vaste stukjes. Helemaal vloeibaar

2004 Register Bekkenfysiotherapie

Bekkenfysiotherapie richt zich op preventie en curatieve zorg binnen het gehele buik-, bekken-, lage rug gebied bij vrouwen mannen kinderen en ouderen

Diagnostiek Bekkenfysiotherapie

Vragen : alle domeinen (blaas – darm – baarmoeder – lage rug/heup)

Bewegings onderzoek Fysiotherapie: lage rug heup buik
Spieren

Ademhaling

Bekkenbodemspieren : inwendig onderzoek

plas – ontlastings – dagboek

Onafhankelijk leeftijd

Verandering bij Parkinson, zin

Bv: Vrouw pijn bij gemeenschap

Bv: Man erecties ↓

www.sickandsex.nl

Toiletinstructie

Ontspannen rechtop zitten

- Voeten plat op de grond
- Ondergoed naar beneden
- Buik ontspannen
- Plassen = NIKS doen (niet meepersen)

Na het plassen bij nadruppelen:

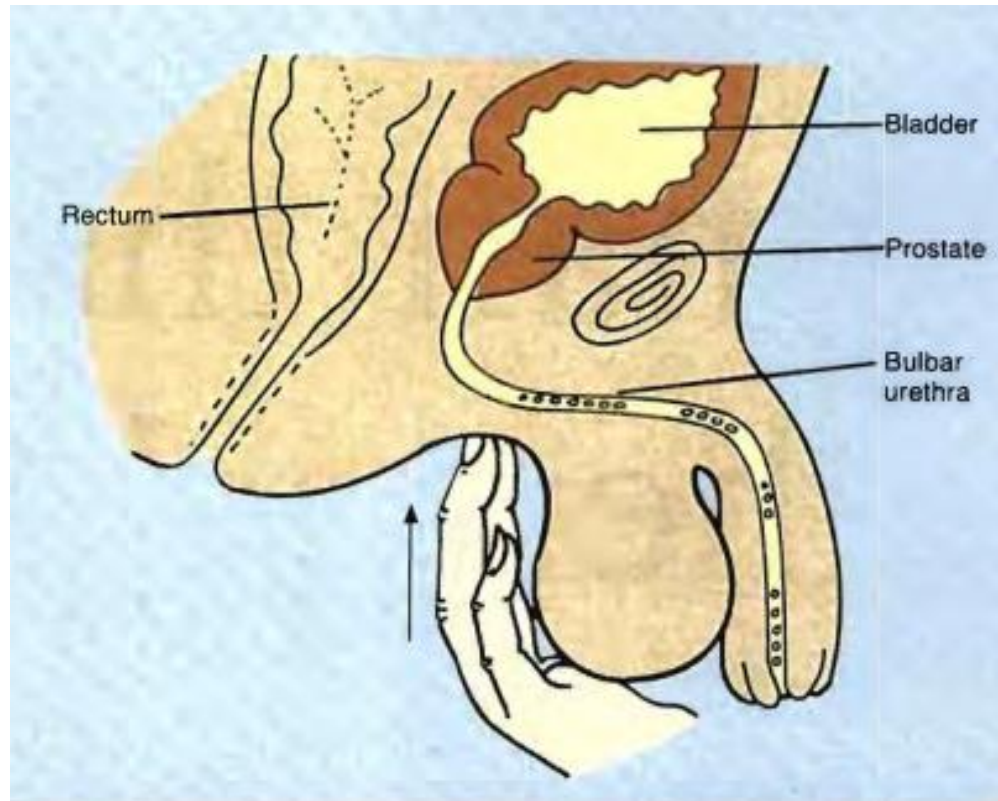
- * paar keer bekken kantelen en plassen
- * mannen uitstrijken op perineum
- Vrouwen; afvegen van voor naar achter

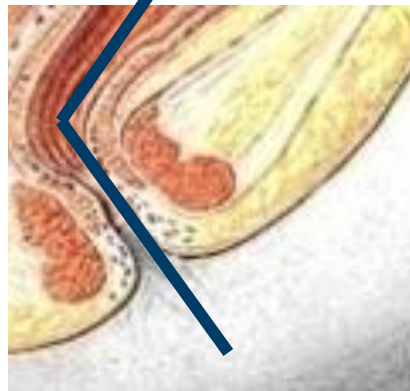

Mannen zitten ?

Nadruppelen

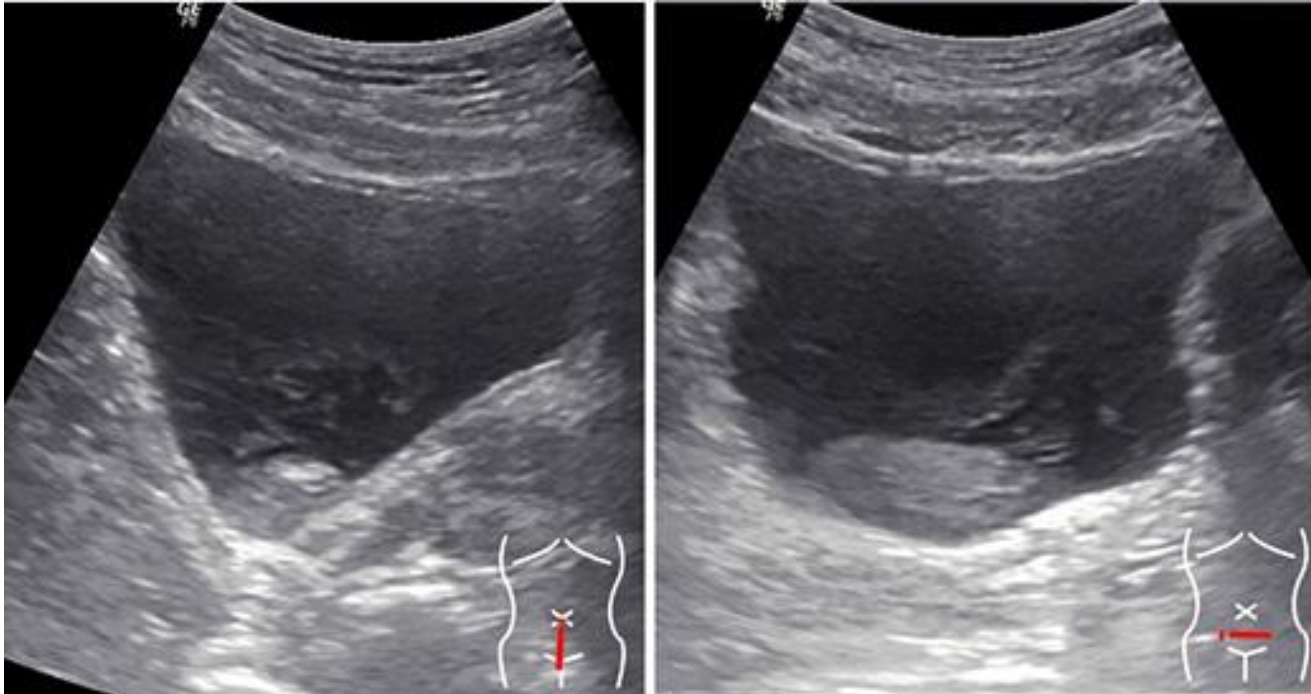

Ontlasten: Toilet instructie

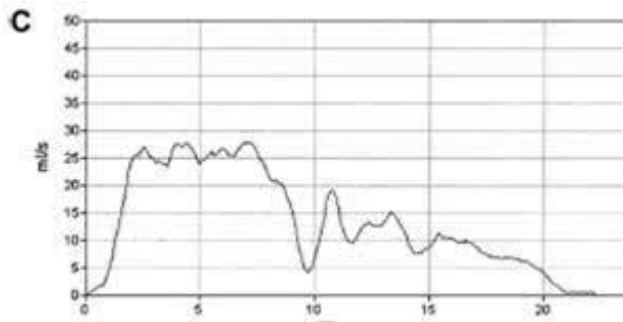
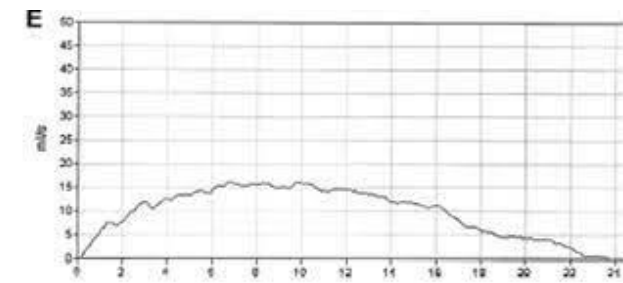
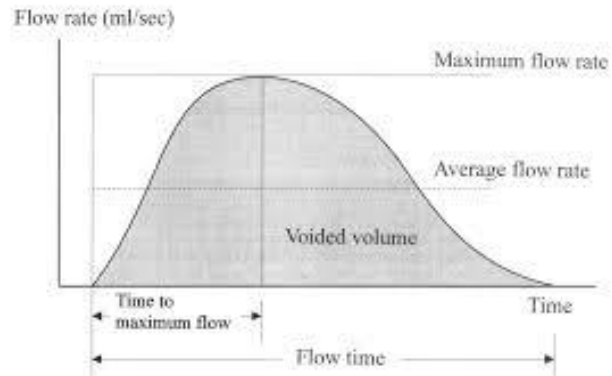

Echo – blaas vulling – beweging bekkenbodem

Flowmetrie

Biofeedback

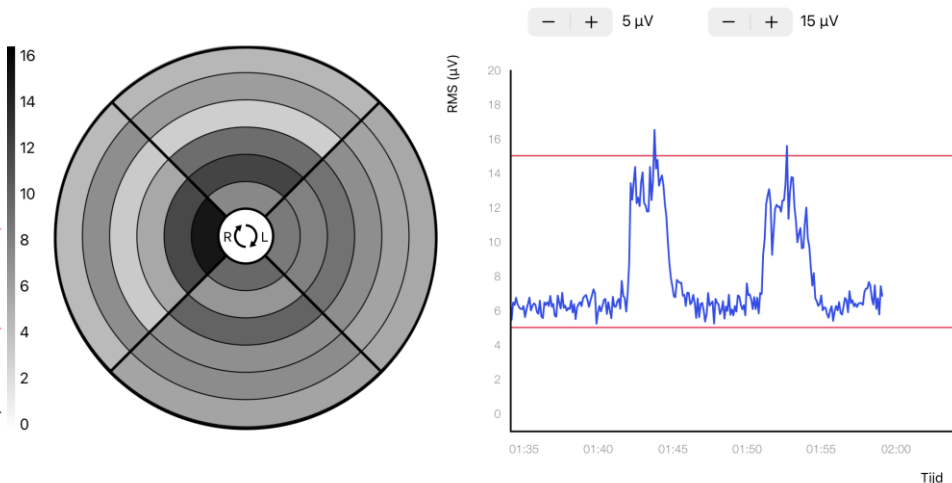
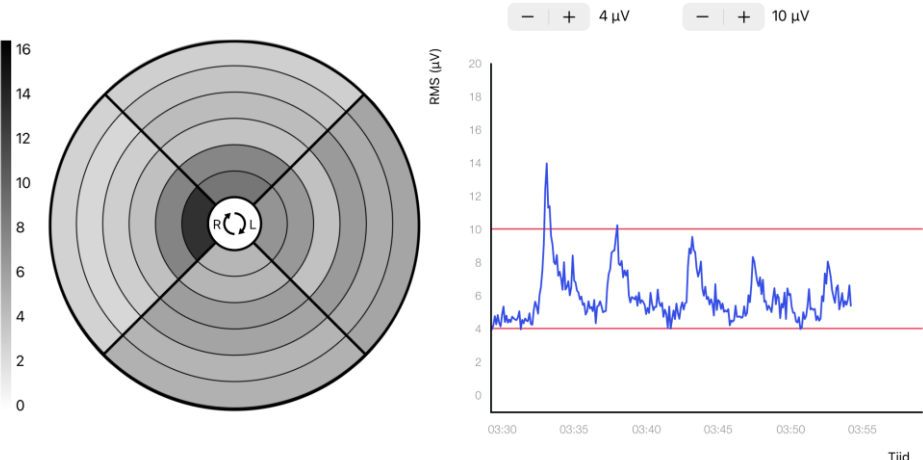

Meetinstellingen Geselecteerde patiënt (1A), Training

Meetinstellingen Geselecteerde patiënt (1A), Training

Tijd 03:54 Gemiddelde 5.4 µV

Tijd 01:59 Gemiddelde 7.4 µV

Patient Meting Stimulatie Instellingen

Patient Meting Stimulatie Instellingen

Therapie

- Gedrag plassen en ontlasten, buikdruk uitleg!
- Oefentherapie: bekkenbodem bewustwording
“precies”
- Ademhaling – ontspanning
- Feedback : terugkoppeling
  - manueel
  - echografie,
  - (bio) feedback

Onderzoek blaasklachten bij mensen met PD: LUMC

Vaak plassen, in de nacht vaak plassen, urine verlies bij aandrang
Mannen en vrouwen

8 behandelingen bekkenfysiotherapie met elektrostimulatie
150 deelnemers in 3 groepen: 3 vormen elektrostimulatie (1 werkt niet)
Effect: minder aandrang, (in de nacht) minder vaak plassen geen urine verlies
sneller/beter met effectieve elektrostimulatie

onderzoekurologie@LUMC.nl 0715299763

Dank voor uw aandacht !

Vind een geregistreeerde bekkenfysiotherapeut
www.defysiotherapeut.com

www.nvfb.nl

App: bekkenbodemonline

www.sickandsex.nl

www.bekkenbodem4all.nl

Oefeningen – filmpjes

<https://www.youtube.com/watch?v=-mbcyZO-S0o&list=PL5EYuKA9x9sQH0Ni4dm7yrfZMFVxuFF3H&index=2>

